

Bijlage

Jurisprudentie 2008 Europees Hof voor de Rechten van de Mens

I. Inleiding

Onderstaand volgen algemene gegevens met betrekking tot Nederlandse zaken in het jaar 2008 (Deel II), samenvatting van een uitspraak (*judgment*) van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: "het Hof") in een zaak tegen Nederland uit dat jaar (Deel III), alsmede een opsomming van Nederlandse zaken waarin het Hof in 2008 gemotiveerde beslissingen (*decisions*) tot niet-ontvankelijkheid of tot schrapping van de rol nam (Deel IV). Vervolgens is een lijst van Nederlandse zaken opgenomen die op de agenda staan van het Comité van Ministers van de Raad van Europa in het kader van het toezicht van dat Comité op de tenuitvoerlegging van Hofuitspraken op grond van artikel 46, tweede lid, van het EVRM (Deel V). Ten slotte is een overzicht toegevoegd van in 2008 genomen maatregelen tot tenuitvoerlegging van Hofuitspraken die dateren van vóór dat jaar (Deel VI). Uitspraken en beslissingen zijn steeds gerangschikt naar datumen zijn alle te vinden op de website van het Hof, www.echr.coe.int.

II. Algemene gegevens met betrekking tot Nederlandse zaken¹

In het jaar 2008 werden door het Hof met betrekking tot klachten tegen Nederland

- 526 nieuwe verzoekschriften ontvangen (2007: 513);
- 334 verzoekschriften niet-ontvankelijk verklaard en/of van de rol geschrapt (2007: 335);
- 2 verzoekschriften ontvankelijk verklaard (2007: 0);
- 42 verzoekschriften aan de Regering ter kennis gebracht (2007: 34), en
- 1 uitspraak gedaan (2007: 10).

Het aantal aanhangige verzoekschriften in Nederlandse zaken bedroeg

- 531 op 1 januari 2008 en
- 547 op 31 december 2008.

De genoemde uitspraak tegen Nederland betrof de vaststelling van billijke genoegdoening na een eerdere uitspraak op de merites.

Voorts zijn in 2008 door het Hof 42 verzoeken tot het treffen van een voorlopige maatregel ontvangen², waarvan er

- 33 zijn afgewezen;
- 9 zijn toegewezen en aan de Regering ter kennis gebracht.

III. Uitspraken (*judgments*) in zaken tegen Nederland

GEERINGS, 14 februari 2008, klacht nr. 30810/03

Op 1 maart 2007 deed het Hof reeds uitspraak in de zaak *Geerings*.³ Het Hof oordeelde destijds dat artikel 6, tweede lid, EVRM was geschonden, omdat de door de nationale rechter opgelegde maatregel tot ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel niet alleen betrekking had op feiten waarvoor klager was veroordeeld, maar ook op feiten waarvan hij was vrijgesproken, waardoor de nationale rechter leek vast te stellen dat klager toch schuldig

¹ Cijfermateriaal met betrekking tot alle lidstaten van de Raad van Europa is te vinden in de later dit jaar te verschijnen *Survey of Activities 2008* van de griffie van het Hof.

² Op grond van Regel 39 van de Procedureregels van het Hof.

³ *Geerings*, 1 maart 2007, klacht nr. 30810/03. Zie Rapportage uitspraken 2007 van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, www.minbuza.nl/ehrm.

was aan misdrijven waarvan hij was vrijgesproken. In zijn uitspraak van 2007 hield het Hof de kwestie van billijke genoegdoening en van proceskosten aan, mede rekening houdend met de mogelijkheid van een schikking tussen de Regering en klager. Bij uitspraak van 14 februari 2008 heeft het Hof allereerst overwogen dat partijen over vergoeding van materiële schade overeenstemming hebben bereikt. Het gerechtshof 's-Hertogenbosch heeft namelijk bij uitspraak van 27 september 2007 het bedrag dat aan klager in de ontnemingsprocedure als betalingsverplichting was opgelegd verminderd tot een bedrag van € 6.257,18, waarna dat deel van de zaak als afgehandeld kan worden beschouwd. Voorts oordeelt het Hof dat klager immateriële schade heeft geleden en dat deze niet volledig wordt gecompenseerd door erkenning van een schending van artikel 6, tweede lid, EVRM. Klager had gesteld dat zijn immateriële schade € 10.000 bedroeg, maar het Hof heeft de toekenning van € 1.000 redelijk geacht. Ten slotte heeft het Hof klager een vergoeding voor proceskosten toegekend van € 5.250,00 exclusief BTW. Zoals in de rapportage over 2007 reeds vermeld, is door het College van procureurs-generaal een richtsnoer voor de ontnemingspraktijk vastgesteld, waarin onder meer is vastgelegd dat geen voordeel kan worden ontnomen indien het gaat om feiten waarvan is vrijgesproken, behalve indien vaststaat dat betrokkene daadwerkelijk voordeel heeft genoten uit die feiten.

IV. Gemotiveerde beslissingen (*decisions*) tot niet-ontvankelijkheid en schrapping van de rol in zaken tegen Nederland⁴

Niet-ontvankelijk:

REMMERSWAAL	34441/05	09 september 2008
FRIJNS	11838/06	13 november 2008
ETABLISSEMENTS BIRET ET CIE S.A. E.A. ⁵	13762/04	9 december 2008
CONNOLLY ⁶	73274/01	9 december 2008

Geschrapt van de rol:

GOLOUBEV	41583/04	17 januari 2008
JIMALE	7028/04	17 januari 2008
HARUTYUNIAN	10980/04	17 januari 2008
MIR ISFAHANI	31252/03	31 januari 2008
ALI MOHAMMED	15204/04	31 januari 2008
YUUSUF NUUR	1734/04	31 januari 2008
YOUSSEF A.O	38766/03	12 februari 2008
ABDI IYOW	4028/04	11 maart 2008
SARAIAN	20816/05	22 april 2008
HASSAN ABUKAR	20218/04	22 april 2008
M.E	21258/03	22 april 2008
AHMED SAID	43482/04	06 mei 2008
ALI YOUSEF	2683/04	13 mei 2008
ENAIT	23307/05	20 mei 2008
BARAKAT SALEH	15243/04	03 juni 2008
KÜCÜKSAHIN	71526/01	17 juni 2008
DINIC	7137/07	01 juli 2008
ROMPA	9028/05	01 juli 2008
LETER	21251/03	01 juli 2008
HEINSE	34399/05	23 september 2008

⁴ Uit het veel omvangrijkere aantal beslissingen tot niet-ontvankelijkheid en schrapping van de rol in zaken tegen Nederland betreft het hier uitsluitend beslissingen die zijn gemotiveerd door een Kamer van het Hof.

⁵ De aan deze beslissing ten grondslag liggende klacht was tevens gericht tegen veertien andere EU-lidstaten.

⁶ Idem.

ABSHIR MOHAMED	38940/06	23 september 2008
SAID & KARIM	8437/04	30 september 2008
HADJI	15195/04	30 september 2008
RUSHINGWA A.O	5956/07	14 oktober 2008
SEKASI	39828/03	16 december 2008
MAHWI	14033/08	16 december 2008
HOSSEIN KHEEL	34583/08	16 december 2008

V. Uitspraken in zaken tegen Nederland die geagendeerd zijn door het Comité van Ministers in het kader van het toezicht op grond van Artikel 46, tweede lid, EVRM

In zaken voorzien van een * is het inhoudelijk toezicht op de tenuitvoerlegging afgerond, maar moet door het secretariaat van het Comité van Ministers nog een afsluitende resolutie worden voorbereid .

RUTTEN*	32605/96	24 juli 2001
SEN*	31465/96	21 december 2001
A.B.*	37328/97	29 januari 2002
VISSER*	26668/95	14 februari 2002
MEULENDIJKS*	34549/97	14 mei 2002
GÖCER*	51392/99	3 oktober 2002
VENEMA*	35731/97	17december 2002
VAN DER VEN*	50901/99	4 februari 2003
LORSÉ E.A.*	52750/99	4 februari 2003
BEUMER*	48086/99	29 juli 2003
DOERGA	50210/99	27 april 2004
MORSINK	48865/99	11 mei 2004
BRAND	49902/99	11 mei 2004
LEBBINK*	45582/99	1 juni 2004
DEL LATTE *	44760/98	9 november 2004
MARPA ZEELAND B.V. e.a.*	46300/99	9 november 2004
NAKACH*	5379/02	30 juni 2005
SAID*	2345/02	5 juli 2005
MATHEW	24919/03	29 september 2005
VAN HOUTEN*	25149/03	29 september 2005
SCHENKEL*	62015/00	27 oktober 2005
BOCOS-CUESTA*	54789/00	10 november 2005
TUQUABO -TEKLE	60665/00	1 december 2005
SEZEN *	50252/99	31 januari 2006
RODRIGUES DA SILVA & HOOGKAMER*	50435/99	31 januari 2006
SALAH*	8196/02	6 juli 2006
BAYBASIN *	13600/02	6 juli 2006
SYLLA*	14683/03	6 juli 2006
VERAART *	10807/04	30 november 2006
SALAH SHEEKH	1948/04	11 januari 2007
GEERINGS	30810/03	1 maart 2007
RAMSAHAI	52391/99	15 mei 2007
VAN VONDEL	38258/03	25 oktober 2007
VOSKUIL	64752/01	22 november 2007

VI. In 2008 genomen maatregelen tot tenuitvoerlegging van eerdere uitspraken

VAN VONDEL, 25 oktober 2007, zaak nr. 38258/03

Deze zaak betrof schending van het recht op respect voor het privéleven en correspondentie van klager, een voormalig politieagent, vanwege het afluisteren van telefoongesprekken

tussen klager en een derde persoon door middel van opnameapparatuur die de politie deze derde persoon ter beschikking had gesteld. Deze opnamen waren gebruikt bij de vervolging van klager wegens het plegen van meened bij verhoren van de parlementaire enquêtecommissie naar aanleiding van de IRT-affaire. Het Hof concludeerde tot een schending van artikel 8 EVRM. De uitspraak van het Hof is opgenomen in het Handboek bijzondere opsporingsbevoegdheden, waarmee beoogd is dat politieambtenaren van de uitspraak op de hoogte zijn en een dergelijke handswijze in de toekomst te voorkomen.

VOSKUIL , 22 november 2007, zaak nr. 64752/01

Deze zaak betrof een ongerechtvaardigde inmenging in de vrijheid van meningsuiting van klager, een journalist, die in de geschreven pers kritisch berichtte over politieonderzoek en -optreden naar aanleiding van wapensmokkel. Als gevolg van de berichtgeving was klager als getuige opgeroepen in de strafzaak tegen de van wapensmokkel verdachte personen in september 2000. Omdat hij zijn bronnen niet wenste prijs te geven is hij gedurende zeventien dagen op last van de rechtbank gegijzeld. Het Hof zag daarin een schending van artikel 10 EVRM. Een concept wetsvoorstel ter regulering van het recht op bronbescherming bij vrije nieuwsgaring is thans in voorbereiding.